



ONDERTITELN KENNISCLIP: WERKWIJZE

Deze handleiding kwam tot stand dankzij financiering van het Voorsprongfonds en werd ontwikkeld door Sabien Van Rampelberg, Elke Wuyts en Eva Schepers, 3 docent-onderzoekers van de Odisee Hogeschool

Wij zijn er ons van bewust dat tal van alternatieven mogelijk zijn en dat hier verbeteringen en verdere optimalisatie mogelijk zijn. Stuur dus zeker opmerkingen door en/of maak een afspraak voor een overleg via: eva.schepers@odisee.be

STAP 1: BAKEN JE ONDERWERP AF

- Een kennisclip focust zich idealiter op 1 afgebakend onderwerp en duurt 5 à 10 minuten.
 - Is je onderwerp iets uitgebreider, probeer dan toch je opname te beperken tot maximaal 20 minuten.
- Maak indien mogelijk een inhoudstafel waarin een overzicht wordt gegeven wat besproken zal worden
 - Voeg eventueel de tijdstippen toe waarop een nieuw punt begint – kijker kan een stop inlassen

STAP 2: ONTWIKKEL JE BEELDMATERIAAL

Gebruik hiervoor powerpoint

- Dit is een gekend programma waar de meeste docenten mee vertrouwd zijn
- Opnames (zie verder) gebeuren per slide waardoor aanpassingen vlot implementeerbaar zijn voor updates.
- Je kan jezelf toevoegen als beeldje op je slides zodat de student de spreker ook ziet tijdens de opname (cameo)
- Filmmateriaal invoegen is mogelijk
- Pointen, tekenen, schrijven, ... tijdens een opname is mogelijk
- Animatie mogelijk beperkt. Alternatieven zoals Moovly, Camtasia en dergelijke zijn hiervoor mogelijk beter geschikt



STAP 3: TYP JE TEKST UIT

Typ onder je slides uit wat je wil zeggen om de opname te vereenvoudigen

- Je kan je beperken tot kernwoorden, voldoende als houvast
- Idealiter typ je woord voor woord uit wat je wil zeggen, inclusief pauzes, momenten om aan te wijzen, grapje

Kantteking:

- zorg ervoor dat je naturel blijft spreken en niet teveel voorleest
- arbeidsintensief, dus vraag je af of dit een meerwaarde is
- handig als je je ondertiteling uitbesteedt opdat alle gebruikte vaktermen correct begrepen en gespeld worden
- Je kan je nota's uitschrijven, maar ook in 'notities in powerpoint toevoegen. Deze notities zijn zichtbaar tijdens je opname

STAP 4: SPREEK JE TEKST IN

- Zorg voor een stille ruimte en een goede microfoon (type Rode)
- Gebruik in Powerpoint het lint 'Opnemen'
 - je kan slide per slide opnemen
 - je kan je notities zichtbaar maken en aflezen
 - je kan je zelf weergeven op je slide (volgens eigen voorkeur bij 'camera-instellingen')
 - Spreek rustig, luid en duidelijk
 - Pauzeer voldoende
 - Als je tekst bij 1 slide te lang is, kopieer je slide en spreek in 2 delen in
 - Let op: als je tevreden bent van een slide, zorg ervoor dat je die niet opnieuw opneemt door 'opname vanaf het begin' te kiezen. Dan wordt de vorige opname overschreven (terugkeren naar vorige opgeslagen versie kan uitkomst bieden). Kies voor 'vanaf huidige dia opnemen'

STAP 5: GENEREER JE FILM

Beluister je opname en herwerk waar nodig

Tevreden? Exporteer je opname naar een film

- In lint 'opnemen' van powerpoint kies je voor 'exporteren naar video'
- Kies folder, naam en zorg voor mp4-format
- Druk op 'video exporteren'
- Dit neemt sowieso enige tijd in beslag (zelfs bij 3 slides al een minuutje), dus 'EVEN GEDULD'



STAP 6: FILM OPLADEN IN YOUTUBE

Voor deze stap heb je een YouTube account nodig,

Heb je deze nog niet, dan kan dit gratis (tutorial: <https://www.youtube.com/watch?v=neBkNf60EKI>), mogelijk heb je een gmail-account nodig.

- Log in bij YouTube
- Ga naar 'je kanaal' (of maak het aan als je dit nog niet hebt)
- Klik rechts boven op icoontje 'maken'
- Er verschijnt een dropdown waar je 'video's uploaden' kan kiezen, klik hierop
- Zoek het bestand op je computer
- Vervolgens verschijnt een soort van wizard waarin je verschillende stapjes doorloopt. Dit is vooral van belang als je effectief de film gaat publiek maken (maar dat is niet onze bedoeling, althans niet vanuit YouTube)
 - Details
 - je film wordt opgeladen en je ziet een link naar je video verschijnen
 - je moet aanvinken of dit voor kinderen is of niet (ik kies 'neen')
 - Video-elementen
 - Gewoon doorklikken, niet van belang voor deze handleiding
 - Controles
 - YouTube doet een paar controles (bezwarend beeldmateriaal vermoedelijk)
 - Zichtbaarheid
 - Kies bij opslaan of publiceren voor 'privé', dan ben jij de enige die toegang heeft tot je beeldmateriaal
 - Klik op opslaan
 - Er verschijnt een lijstje met je opgeladen video's

Er zijn ook andere platformen dan YouTube waar je na opladen van je filmmateriaal 'een ondertiteling' kan genereren.

De werkwijze voor MS Stream en Kaltura in zake ondertiteling zijn samengevat in een digitaleren tip:

['Ondertitelen van een kennisclip'](#)



STAP 7: ONDERTITELING DOWNLOADEN UIT YOUTUBE

Binnen YouTube kan je o.a.

- je filmpje bewerken met 'Editor' (dit kan ook binnen 'Kaltura' of met programma's als 'Camtasia')
- ondertiteling toevoegen met 'ondertiteling', maar dit is wat omslachtig
- wachten en YouTube automatisch de ondertiteling laten genereren
 - dit kan tot 24 uur duren, afhankelijk van de lengte van je filmpje
 - je ziet ze verschijnen bij je filmpje, onder 'ondertiteling'
 - klik op 'dupliceren en bewerken' (je komt in een venster waar je je ondertiteling in doorlopende tekst ziet staan en ook kan bewerken)
 - klik daarna naast 'timing bewerken' op de 3 bolletjes klikken en 'ondertiteling downloaden', dit is een tekstformat en kan je downloaden (wordt 'transcript' genoemd, extensie .txt)
 - beter: klik op 'timing bewerken' en er verschijnt een ondertiteling met tijdsmarkeringen, deze opgesplitste ondertiteling kan je eveneens downloaden door op de 3 bolletjes te klikken (wordt 'captions' genoemd, extensie .srt)



STAP 8: BEWERKEN IN SUBTITLE EDIT

Nu kunnen we de captions van YouTube en het filmpje samenbrengen in het ondertitelprogramma

- Download gratis het programma 'Subtitle Edit' om de effectieve ondertiteling uit te voeren. (<https://www.nikse.dk/subtitleedit>, kies voor portable versie)
- Open eerst je captions van YouTube onder 'Bestand'
- Open vervolgens je filmje onder 'Video', videobestand openen
- Per tijdslot kan je spelling en grammatica manueel aanpassen. Verbeter hoofdletters, leestekens en woorden.
- Als je dit wenst kan je woorden markeren, kleuren, schuin zetten: markeren met muis, linkermuisknop en naar eigen wensen aanpassen
- En dan optimaliseer je de ondertiteling:
 - Selecteer de ondertitel die je wenst te bewerken
 - Vink aan 'ondertitelselectie synchroon met afspelen'
 - Links onder, venster op tabblad 'aanmaken'
 - Druk op 'Vanaf vlak voor deze titel'. Dan begint de opname af te spelen vanaf de geselecteerde ondertitel.
 - Nu kan je markers correct plaatsen met de knoppen 'begintijd instellen' en 'eindtijd instellen' Je werkt aan de tekst die geselecteerd is en in het venstertje in het midden staat
Tip: Als dit moeilijk gaat kan je de afspeelsnelheid vertragen (onder geluidssignaal, dubbele pijl), 80% maar mogelijk afhankelijk van de snelheid van de spreker
- Als alles op zijn plaats staat kan je het tekstbestand opslaan onder 'bestand' 'opslaan als'.
- Eindresultaat is een srt-bestand (kies voor subrip)

STAP 9: VERTAAL JE ONDERTITELS IN DEEPL

Als je je ondertitels in verschillende talen wenst aan te bieden, gebruik je deepl, een online translator

- Ga naar DeepL.com en kies bron- en doeltaal
- Open je srt-bestand en selecteer alle Nederlandse tekst, inclusief de tijdsmarkeringspunten
- Kopieer en Plak dit in DeepL
- Selecteer en Kopieer alle output en Plak in kladblok
- Sla het vertaalde document op in txt-format
- Dit kan je opnieuw openen in Subtitle edit en redigeren
 - Vertalingen aanpassen
 - Tijdsloten staan meestal goed
- Sla het bestand op als srt-bestand



STAP 10: VIDEO EN ONDERTITELS OPLADEN IN KALTURA

Video's worden bij voorkeur geïmplementeerd in de Toledo-cursus vanuit Kaltura. Dit is enkel toegankelijk voor de student en afgeschermd om te delen met externen

- Ga naar het Toledo- portaal
- Via 'Tools' ga je naar 'Kaltura – Mijn media'
- Voeg je video toe door op de knop 'nieuw toevoegen' te klikken en 'media upload' te kiezen
- Kies het gewenste bestand en laad op, dit kan even duren
- Sla op en ga terug naar 'mijn media'
- Ga naar je filmpje en klik op het potloodje (mogelijk is kaltura je video nog aan het verwerken, even geduld)
- Onder je video zie je verschillende opties, kies voor 'onderschriften', 'ondertitelingsbestand uploaden' en laad de correcte bestanden op + selecteer de taal
- Ga terug naar 'Mijn media'
- Je kan je video zien (en horen door op 'unmute' te klikken')
- Door op het icoontje 'CC' onderaan rechts te klikken kan je de gewenste ondertitels projecteren
- Je ziet de ondertitels ook als uitgeschreven tekst onder de video verschijnen

Veel succes met deze handleiding en contacteer me zeker als je fouten of updates ontdekt, vragen hebt, suggesties hebt of even de koppen bij elkaar wil steken!

Vele groeten

Eva Schepers, Elke Wuyts en Sabien Van Rampelberg

Contact: Eva.schepers@odisee.be